

Poučavanje učenika: drugi deo

PRVI DEO: OPŠTI PREGLED

Ključni tekst: Marko 10,15.21.22.44.45

Središte proučavanja: Marko 10

Uvod: U prethodnim poglavljima proučavali smo o tome da je Isus, kako je to Marko naglasio, posebnu pažnju u svom propovedanju posvetio Božjem carstvu. U 10. poglavlju, međutim, Marko zapaža uticaj Božjeg carstva na srca ljudi koji su prihvatili njegove principe u svom životu. Marko takođe kazuje kako mi, isto tako, možemo iskusiti carstvo dok čekamo njegovu uzvišenu manifestaciju na kraju vremena.

Teme: Lekcija za ovu sedmicu bavi se pitanjem kako možemo ući u carstvo Božje. Takođe ćemo se osvrnuti na izazove sa kojima se ljudi suočavaju u svojoj nameri da uđu u carstvo ili da sada iskuse carstvo. Razmotrićemo sledeće tri tačke:

1. Marko pojašnjava da ljudi koji žele da uđu u Božje carstvo moraju posedovati prirodni stav male dece.
2. Bog poziva bogate, kao i siromašne, da uđu u carstvo Božje.
3. Da bismo sada iskusili Božje carstvo, moramo imati na umu određena načela.

DRUGI DEO: KOMENTAR

Božje carstvo i mala deca

Kao i u prethodnim poglavljima Markovog Jevanđelja, tema o Božjem carstvu je i u 10. poglavlju isto tako centralna tema. U ovom poglavlju, međutim, pisac razmišlja o nečemu što ga muči a povezano je sa tom temom: Kako ljudi ulaze u Božje carstvo? Odnosno, koliko je teško ljudima da to učine? Marko otelotvoruje ovo istraživanje u obliku dva pitanja: „Šta mi treba činiti da dobijem život vječni?“ (Marko 10,17) i „Ko se, dakle, može spasti?“ (Marko 10,26) U suštini, ova dva pitanja izražavaju istu misao o tome ko može da uđe u Božje carstvo. Zatim, odgovori na oba pitanja potvrđuju važnost koju Isus pridaje Božjem carstvu u svom propovedanju.

Da bi ušli u Božje carstvo, ljudi moraju da ga prihvate i poveruju u njega sa potpunim poverenjem i verom malog deteta. Marko 10,15 navodi: „Zaista vam kažem: Koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neće ući u njega.“ Roditelji će se složiti sa tim da deca, kada im daju poklone, ne pitaju šta moraju da učine da bi primila darove. Deca jednostavno pružaju ruke i uzimaju dar. Isus čezne da vidi ovakvu istu želju i prihvatanje u srcima svojih slušalaca u njihovom odgovoru na Njegovu poruku o carstvu i na samo carstvo. Grčki jezik čini se da podržava ovu misao. Glagol preveden kao „primiti“ u prethodnom stihu potiče od grčke reči *dechomai*, što znači „držati nešto“, „spremno primiti informaciju i smatrati je istinitom – spremno primiti, prihvatiti, verovati“; „prijateljski prihvatiti nečije prisustvo, ukazati dobrodošlicu“. (Johannes P. Louw and Eugene Albert Nida, *Greek-English Lexicon of the New Testament: Based on Semantic Domains*, vol. 2 [New York: United Bible Societies, 1989], pp. 220, 372, 453) Drugim rečima, Isus kazuje svojim učenicima, kao i ostalim slušaocima, da ukoliko žele da uđu u carstvo, moraju da *veruju* u carstvo, treba *toplo da ga dočekaju*, i *čvrsto da se drže* carstva sa oduševljenjem malog deteta kada uzima

poklon. Ukratko rečeno, možemo ući u carstvo Božije ako prihvatimo radosnu vest o njemu. Kada verujemo u radosnu vest, mi carstvo činimo svojim.

Hristos poziva bogate, kao i siromašne, da uđu u carstvo Božje

Izveštaj o bogatom mladiću sledi odmah nakon što je Isus blagosiljao decu. Bogati mladić verovatno je bio u mnoštvu koje je videlo da Isus uzima decu u naručje i blagosilja ih. Sada Isus govori o tome kako ljudi mogu ući u Božje carstvo. Možda je mladić bio dirnut Isusovim saosećanjem prema deci, te je njegovo pitanje izviralo iz srca koje je u tom trenutku bilo omekšano Spasiteljevom milošću. Privučen Isusu, mladić pita: „Šta mi treba činiti da dobijem život vječni?“ (Marko 10,17) U ovom pitanju Marko povezuje dve misli: nasleđivanje večnog života sa Božjim carstvom. U odeljku koji sledi u 10. poglavlju, Isus prikazuje dve poteškoće koje mogu da spreče ili osujete ljude da iskuse Božje carstvo i uđu u njega. Na osnovu Isusovog odgovora saznajemo da nije komplikovano ući u carstvo. U isto vreme, moramo biti svesni izazova ili zamki koje mogu da nas uhvate na našem putovanju prema carstvu. Prva zamka uključuje naša materijalna dobra.

Nakon čitanja izveštaja o bogatom mladiću, zapažamo da naslednici Božjeg carstva dobro poznaju Njegov zakon i Pismo. Bog voli kada ljudi slede Njegove naloge. Međutim, sama poslušnost nije dovoljna da osigura ulazak u Božje carstvo. U tekstu Marko 10,21.22 Isus prepoznaje važnu pojedinost koja potkrepljuje načela koja je izneo u prizoru sa malom decom. Marko o Isusu i bogatom mladiću piše sledeće: „A Isus pogledavši na nj, omilje mu, i reče mu: Još ti jedno nedostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; i dođi te hajde za Mnom uzevši krst. A on posta zlovoljan od ove riječi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat.“ Isus je voleo mladića i cenio je njegovu vernost Božjem zakonu. Međutim, mladić nije verovao u Božje carstvo i sve što ono podrazumeva. Samo osoba koja je prihvatila Božje carstvo i poverovala u njega može ući u njega. Bogati mladić nije poverovao u njega; ili u najmanju ruku, nije bio spreman da poveruje ili da ga prihvati.

Bogati mladić, kao i neki Isusovi učenici, zamišljao je Božje carstvo u zemaljskim uslovima, smatrajući bogatstvo i moć njegovim glavnim elementima. Neko bi mogao reći da je bogati mladić već bio stanovnik „velikog carstva“ na ovoj zemlji; odnosno, carstva mamona ili bogatstva. „Jer bijaše vrlo bogat.“ (Marko 10,22) Međutim, iako je bogati mladić verovao u Pismo, on nije bio spreman da se odvoji od „sopstvenog carstva“. Mogli bismo tvrditi da nije verovao da mu Božje carstvo na kraju može doneti bolji život koji je tražio. Problem u ovom narativu ne tiče se ispravnosti bogatstva, već prioriteta koje oni koji tvrde da veruju u Isusa daju Njegovom carstvu. Nažalost, previše ljudi gradi velika carstva u ovom svetu što ih sprečava da uvide važnost Božjeg carstva u svom životu. Kao rezultat, oni ne stavljaju Božje carstvo na prvo mesto.

Takođe je tačno da bogati čovek ili žena ne moraju da se odreknu svoje imovine ili porodice da bi postali pravi Isusovi sledbenici. U svom razgovoru sa Petrom „Isus odgovarajući reče: Zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, Mene radi i jevanđelja radi, a da neće primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuća, i braće, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vječni.“ (Marko 10,29.30, dodat naglasak) Ono na šta se ukazuje u ovim stihovima jeste korenita promena starih prioriteta u životu.

Važno pitanje ovde je da Božje carstvo mora biti uzdignuto u ljudskom srcu iznad odanosti svakom ovozemaljskom carstvu. Prema tome, Marko naglašava Božju vladavinu nad našim životom. Kada Gospod vlada u našem životu, On vlada onim što posedujemo. Ako se to ne dogodi, uklonili smo sebe iz Božjeg carstva.

Iskusiti Božje carstvo

Pitanje o kome smo prethodno razgovarali usredsređuje se na glavnu prepreku ulaska u Božje carstvo: davanje prioriteta zemaljskoj imovini u odnosu na Božje carstvo. Naša sledeća tema tiče se naših međusobnih odnosa. Kako bi stanovnici Božjeg carstva trebalo da žive u zajednici jedni sa drugima? Ova tema je sada za nas ključna.

Na samom početku zapažamo da se izraz „među vama“ naglašava u ovom delu 10. poglavlja Jevanđelja po Marku. Marko 10,31 povezuje prethodni razgovor o imovini sa razgovorom o odnosima. Isus kaže: „Ali će mnogi prvi biti poslednji, i poslednji prvi.“ Drugim rečima, ulazak u Božje carstvo ne temelji se na ljudskoj hijerarhiji. Da bismo ilustrovali ovu misao, osvrnimo se na trenutak na izveštaj o Isusu i Njegovim učenicima na njihovom putu za Jerusalim. Učenici su smatrali da Isus ide u Jerusalim da osnuje svoje carstvo. Prema tome, dvojica od njih su Mu se obratila: „Daj nam da sjednemo jedan s desne strane Tebi, a drugi s lijeve.“ (Marko 10,37) Da li zapažate da učenici nisu pitali da uđu u carstvo? Umesto toga, oni su lobirali za glavne položaje u njemu. U svom odgovoru, Isus je objasnio da će Njegovi sledbenici koji nastoje da uđu u carstvo primiti blagoslove (Marko 10,30) i isto tako doživeti progonstva u ovom životu.

U tekstu Marko 10,38-40 Isus je istakao, još jednom, da je Njegovo carstvo obuhvatalo čašu patnje, ne život vladanja nad drugima. Nema ničeg pogrešnog u težnji prema izvrsnosti u svim institucijama ili organizacijama, uključujući crkvene zajednice. Međutim, Isus je naglasio kako takvo stremljenje za izvrsnošću treba da se ostvari. U Marko 10,42-45 On je naveo kakav ispravan stav vođa u njihovim zajednicama treba da bude: „Ali među vama da ne bude tako; nego koji hoće da bude veći među vama, da vam služi. I koji hoće prvi među vama da bude, da bude svima sluga. Jer Sin Čovječij nije došao da Mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge.“ (Marko 10,43-45)

Drugim rečima, to što smo stanovnici Božjeg carstva, naročito oni koji su na vodećim položajima – podrazumeva život žrtve i službe pre nego život vladavine nad drugima. Isus je primer na koji treba da se ugledamo.

TREĆI DEO: PRIMENA U ŽIVOTU

Šta je Isus mislio kada je rekao: „Kako je teško... ući u carstvo Božije!“ (Marko 10,24) Stih ne kaže da je nemoguće ući u Božje carstvo, već samo da je „teško“. Zašto? Jedan mogući razlog je što veoma bogati ljudi možda ne vide svoju potrebu za Bogom ili onim što On može da učini za Njih.

Pisac ovih pouka za učitelje seća se vremena tokom svojih studentskih dana kada je imao priliku da proučava biblijske lekcije sa jednim bogatim čovekom. Jednog dana, dok su proučavali lekciju, bogati čovek pogledao je direktno u piščeve oči i rekao: „Bilo je odlično saznati više o Bogu iz Biblije. Ali mislim da meni nije potreban Bog. Ako mi je nešto potrebno, samo odem i kupim. To je sve što postoji u životu.“

Možemo li dobiti sve u životu nezavisno od Boga? Objasnite. Da li postoje neke stvari u životu koje ne možemo da kupimo novcem? Šta je to?

Da li neko od članova vašeg razreda poznaje veoma bogate osobe ili ljude na vodećim i istaknutim položajima u društvu? Ukoliko poznaju, kako vaši članovi razreda mogu da pomognu ovim pojedincima da poveruju da je Božje carstvo i za njih? Imajte na umu da ništa nije preteško za Gospoda. Sa ljudske tačke gledišta, ulazak u Božje carstvo može se činiti teškim, ako ne i nemogućim, za neke ljude. Ali setite se Isusovih reči: „Ljudima je nemoguće, ali nije Bogu: jer je sve moguće Bogu.“ (Marko 10,27)